

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vir Apostolicvs seu Vita Et Virtvtes R.P. Alberti
Chanowsky è Societate Iesu in Provincia Boëmiae**

Tanner, Jan

Coloniæ Agrippinæ, 1660

Capvt III. Speciale quoddam Incitamentum Sanctitatis & vitæ Apostolicæ
quod Divina Majestas ei proposuit ad imitandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50633](#)

loco ac præstinx omnino dignitati & for-
mæ (pro ut hodie integrū superest) restitu-
ere P. Chanovvky fuerit coactus, ac tum
in super officio Rectoris Collegij statim de-
cedere.

Hic eum rudimentis Deus ad tantum,
tamque iuexhaustum, qui in eo postea ex-
titit, crucis, opprobriorum, injuriarum,
contemptuum & dolorum, ac omnis ge-
neris molestiarum amorem, exercuit; ei-
que ob hæc sanctè & fortiter tolerata, tan-
tam est elargitus patiendi virtutem, alia-
que tam rara vitam Apostolicam comitari
solita dona superadjecit.

C A P V T III.

*Speciale quoddam Incitamentum Sanctita-
tis & vita Apostolica quod Divina Ma-
jestas ei proposuit ad
imitandum.*

POste aquam sapientissimus Deus dispo-
nens omnia suaviter P. Albertum in vi-
rum quendam Zel erga proximos admi-
randi, & in quoddam quasi speculum exi-
mij in vinea Domini operarij parare desti-
nauerat; non contentus obices, quibus

retardari poterat, amovere, laboribusq;
 & ærumnis paulatim eius aptare animum
 stimulus insuper sanctitatis injectit arden-
 tes, & exemplum vitæ qualem ab eo exi-
 gebat, clarissimum in pio quodam, & ma-
 gnæ virtutis Sacerdote proposuit, quo
 ad imitationis desiderium potentissimi
 rapi ipse s^ep^e testatus est, versarique aie-
 bat, id sibi ob oculos perpetuo: ut pro-
 pterea ad ideam illam penitus exprimend^o
 cogitationes omnes cōverterit omnes im-
 penderit labores. Neque contentus de
 coram quibusdam nostræ Societatis Patri-
 bus, viris magni Spiritus loqui, etiam
 manuscriptis suis non pauca annotavit, qui
 huc fideliter translata referemus.

Fuit eo etiamnum puer, quidam in Pra-
 chensi Districtu sacerdos externus, nomi-
 ne Martinus Strakonicky, vulgo cognomi-
 natus Propheta, vir opinione omnium mag-
 næ Sanctitatis. Parochus in pago Straßini ipi
 in districtu Prachensi ad templum SS. Dei hy-
 paræ Virginis dicatum miraculis clarum co-
 juxta quod solem occidentem versus, tugen-
 tum superest pij cuiusdam Eremitæ, qu^u qu^u
 cum se se olim in eo loco totum Deo cœle-
 stibusque studijs dedidisset, ardentissime
 succendi cœpit desiderio Augustissima ei-
 co

cœli Reginam corporeis oculis videndi ante mortem, idque à Deo votis assiduis deprecabatur adeo, ut tandem exoraverit, merueritque dum quādam die suo illo tuguriolo egredetur, Beatissimam illam Dei Matrem FilioJum Deum complexam, & sa-
 xō grandi non longè a tugurio insidentem videre, salutare, adorare. In faxi illius extre-
 mo foramen in tanti sui favoris mnemo-
 synon Sacratissima Mater & Virgo digito-
 s im facere dignata est, è quo mox aqua ema-
 de e navit, quæ etiamnum hodie scaturit, accur-
 Patr rentibus illuc magna multitudine & pietati
 am i te, prælertim ad Festa Mariana hominibus,
 t, qui qui adversus visus labores aqua illa ablucere
 oculos consuevēre: unde & lapidem illum
 n Pra muro quondam fuisse circumbatum vesti-
 nomi gia adhuc loquuntur.

Hic ergo dum curionem Martinus Stra-
 mag konicky ageret, exigui quoddam Templo
 issini ipsi prout hodieque visitur, adsitum habuit
 . Dei hypocaustum, in quo tab omni mortalium
 arum consortio sejunctus Deo totus vacaret, ha-
 tugubitabat solus: Adibus Parochialibus in-
 , q̄ quilino non-nemini interim elocatis, qui e-
 cœle riam semel per diem cibum ei afferebat:
 ssim neque enim saepius indic comedebat. Lectus
 imai ei nuda è ligno tabula, aut dura humus; la-
 coel

xum fuit pro cervicali; quæ etiam non sine plena veneracionis memoria ibidem assertantur. Vitam denique ad obitum usque egit asperoram, & à delicijs terrenis prorsus avulsam jejunijs & precibus semper deditus, & rebus divinis penitus addictus, noctes insomnes ducere, & in oratione Dei pernoctare assuetus. Cum Dæmonibus bella gessit multa, & gravia eoque frequenter ejecit & corporibus obsessorum.

Nec his contentus, in apertum adversus Crebum, bellum prodix, curaque Strassensis Paræciz alteri sacerdoti traditâ ipse vitam amplexus est planè Apostolicam, pagos & oppida sine delectu, prout sors aut necessitas ferret, in summa rerum omnium egestate circumeundo, verbum Dei ubique prædicando, fidem veram (tunc enim Bœmiam prope universam Hussitica obtinuerat Heresis) annunciendo, ubique Catholicos invisendo, & confirmando in fide, ac si quos posset, Hereticos ad Ecclesiam reducere conando, lucris solum animatum intentus. Candido subinde vehabatur equo, cui insidendo divina meditabatur per viam, & officium Ecclesiasticum Deo pie persolverebat. Ea de Sanctitate eius vulgo fuit opinio, ut quam domum Catholicam intraret

ret, omnes in ea plerumque statim sua apud
 enim peccata confessione expiarent; ea pas-
 sim auctoritas, eaque veneratio, ut quo-
 cumque accederet, omnes tantum serva-
 rent silentium (ac si Deus ipse) verba sunt
 P. Alberti) accessisset. Spectavi non semel,
 ubi is convivia publica nobilium intervenie-
 rat, neminem eo praesente loqui presumpsisse,
 nisi eodem jurente & hortante. Dono
 Prophetæ vulgatissimo, eveneibusque
 plurimis saepissime comprobato divinitus,
 exornantus, non nisi Prophetæ nomine pas-
 sim vocabatur, adeo, ut plerique alio eum
 nomine nescirent compellare. Tumultus
 Boemicos, maximamque secuturam paupe-
 rum tribulationem crebrius prædixit co-
 ram multis, de qua etiam quædam coœscrip-
 fit. Dicebat nonnunquam D. Iohanni Cha-
 novvs Ky Patris Alberti parenti: O quam
 enormia imminent bella! o quanta erit ho-
 minum afflictio! filij nostri querent late-
 bras in sylvis, & montibus & antris. Inter-
 roganti Domino, num ipsi adhuc supersti-
 tes ea mala essent visuri? Respondebat: nos
 quidem non hi filij nostri ista experientur. Et
 vero hanc prædictionem eventus ipsi nimis
 confirmarunt. Semel (ait P. Albertus)
 me praesente, & pluribus alijs, quorum qui-

dam adhuc vivunt Dozicij pro concione fa-
mem post biennium futuram, & mortem
suam prædixit; quæ omnia evenerant.

Moris ei erat, ut casas ruricolarum in-
gressus, mox se se in quopiam angulo abij-
ceret in genua Deo collocuturus, dum ru-
stici sua interim agerent, coenarent, domum
componerent, atque è vicinis etiam domi-
bus plures convenirent, quæ omnia vene-
rabundi illi, & sacro pleni honore summo
peragebant in silentio finem precum ejus
expectantes, nonnullis à cœna sua reliquijs
ei in obsonium reservatis, quas ille cum ab
oratione surrexisset, verbaque de Deo ac
rebus æternis Spiritu sancto plenissima ali-
quamdiu fecisset parcè ac Sanctè sumebat.

Cum aliquando visitaret oppidum Ra-
thovicz, ibiq; matres-familias felicem ei
more suo gratularentur adventum, & ova
ac placentas offerrent in munus, sin u' que
cum lachrymis quererentur ad actos se à
Toparcha suo Petro Baubyn ky ad sectam
Hussiticam, desertâ Cathol. cā fide ample-
ctendam; benigne eas primum corripuit
ac reprehendit; tum dolenter adjecit mul-
ta his similia per summum nefas eo tempo-
re perpetrari: sed tempus brevi affore, quo
Catholici jam vere in Bœmia pusillus rex,
victo-

victoriam de inimicis omnibus essent re-
 portaturi. Ex cuius varicinij fama ortum
 est, ut nonnulli circa Katovvicium patres-
 familias, præsertim in pago Chlupin, ab eo
 tempore neutri Religioni adhærere, nec
 unquam S. confessionis Sacramentum apud
 Catholicos ob re voluerint, Propter hæc
 illius eventum expectantes illi vide-
 licet fidei, tanquam veræ & sinceræ
 adhæsuri, quæ alteram debellasset. Cum
 que deinde victoriæ in Albo monte à Ca-
 tholicis obtentæ, ac Pragæ captæ famâ ac-
 cepisset, Catholicis accesserunt sine mora,
 sua crima ritu Catholicis per sacræ Exce-
 mologeseos lavacru primo omniū apud P.
 Albertum Chanovvsky abluerunt. Multæ
 Deus per hunc virum fecit miracula, quorum
 (verba sunt P. Chanovvsky) quia non
 recte memini, lubens ea prætereo. Fuit autem
 pius habitu, & cultu corporis, uti quidam
 Religiosus Societatis IESV. Quibus verbis
 postremis scilicet Pater Albertus ipse describere
 & indicare videtur. Ipse enim non tan-
 dum vitâ moribusque Sacerdoti illi fuit
 simillimus, sed & imitandum illum sibi, &
 virtutibus tanquam prototypon exprimen-
 tum proposuerat. Quod quam feliciter
 Deo propitio sit assecutus, dicere mox in-

cipiemus Deo supplices, ut quas venerabilis hujus Patris virtutes commemorare dederit, easdem memoriz, & cordi imprimat & tam exactè concedat imitari, qu m dili-
genter ipse Sanctam magni Dei servi Martini Strakoniczky vitam inspexit, & expre-
hit. Sepultus est pius ac venerabilis hic sacerdos in pago Bliziw in templo Paro-
chiali.

C A P U T IV.

studium orationis in P. Alberto Cha- novsky.

Qvia virtutum omnium fontem esse noverat orationem, & animæ cum Creatore suo, Patre lumen (*à quo omne datum optimum, & omne donum per-
fectum defusum est descendens*) familiaritatem; eam vitæ suæ quasi basim esse voluit, eamque in suo illo antefignano Martino primâ curâ est imitatus P. Albertus: ut propterea meritò vitæ eius narrationis exordium ab hac potissimum virtute putarim suisse desumendum.

Visque adeo totum se se dederat studio Sanctæ orationis, ut vita eius perpetua quadam ad Deum precatio, & de rebus di-
vinis meditatio tuisse, posset judicari. Et

v. 10